

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7CoCsp/13/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120203823
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:6120203823.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Anny Kovaľovej v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Pajštúnskej č. 5, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného Remedium Legal, s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Pajštúnskej č. 5, IČO: 53 255 739, proti žalovanému Q. V., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcemu v R. V. č. XXX, právne zastúpenému JUDr. Zuzanou Karaffovou, advokátkou so sídlom v Sabinove, na Námestí slobody č. 50, o zaplatenie 5.000 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 17.12.2020 č.k. 15Csp 17/2020-166 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanému sa priznáva náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s., uzatvoril so žalovaným zmluvu o splátkovom úvere dňa 18.02.2015. Na jej základe bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 19.000 eur. Išlo o zmluvu spotrebiteľskú, na ktorú sa vzťahovali ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. V zmluve absentujú predpoklady použité na výpočet RPMN, tak ako to upravuje ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Z predloženej zmluvy je zistiteľná iba samotná výška RPMN a priemerná RPMN na trhu. Ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti, či nevýhodnosti úveru. Pri údají o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Tento údaj v zmluve chýba, a preto je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy).

3. Žalobca nepreukázal dostatočným spôsobom, aby jeho právny predchodca naplnil podmienky zákona č. 129/2010 Z.z. v tom smere, že s odbornou starostlivosťou skúmal schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver v súlade s ust. § 7 zákona č. 129/2010 Z.z. Žalobca napriek tvrdeniu obsiahnutom v jeho písomnom podaní doručenom súdu dňa 11.09.2020, že jeho právny predchodca skúmal príjem a existujúce záväzky žalovaného, do spisu predložil len výpis z úverového registra vyhotovený dňa 03.09.2020, z ktorého vyplývalo, že v čase uzatvorenia zmluvy o splátkovom úvere mal žalovaný 17-krát zamietnutú žiadosť, úverové zaťaženie vo výške 65.426 eur a splátky vo výške 534 eur. Zo žiadnych dokumentov doručených súdu nevyplýva, aby právny predchodca žalobcu, teda Slovenská sporiteľňa, a.s., akýmkoľvek spôsobom skúmal, zisťoval, či overoval príjem žalovaného, jeho záväzky, či rodinný

stav. Pre takéto hrubé porušenie povinnosti veriteľa skúmať s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať úver, sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy). Právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s., zároveň nebol oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa ani jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Rovnako neboli naplnené podmienky vyplývajúce z ust. § 17 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. pre postúpenie pohľadávky na žalobcu, nakoľko v čase postúpenia podľa predloženej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 22.03.2019 nebola sporná pohľadávka po konečnom termíne splatnosti a nestala sa splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Samotné postúpenie pohľadávky je tak absolútne neplatným právnym úkonom pre rozpor so zákonom č. 129/2010 Z.z. a to konkrétne s ust. § 17 ods. 1 písm. b) tohto právneho predpisu.

4. Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo, resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej alebo pasívnej je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu, hoci ju žiadna strana sporu nenamieta. V prejednávanvej veci vzhľadom na porušenie zákona č. 129/2010 Z.z. nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky zo Slovenskej sporiteľne, a.s., na žalobcu. Žalobca teda nie je aktívne vecne legitímovaným subjektom v tomto spore. Z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu bola preto žaloba v celom rozsahu zamietnutá.

5. Výrok o trovách bol odôvodnený ust. § 255 ods. 1 C.s.p.

6. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zmeniť tak, aby jeho žalobe bolo vyhovené. Alternatívne požadoval rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Ako dôvod uviedol, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti nebolo v prejednávanom prípade podmienkou platného postúpenia pohľadávky. Rovnako na prejednávaný prípad nebolo možné aplikovať ustanovenie § 17 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, a to najmä preto, lebo k uzatvoreniu zmluvy o splátkovom úvere došlo dňa 18.02.2015, teda pred účinnosťou ust. § 17 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení ako ho aplikoval súd prvej inštancie. Podľa ust. § 25 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, § 14, § 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver. Ako vyplýva z tohto ustanovenia, ustanovenie § 17 ods. 1 sa použije na právne vzťahy vzniknuté zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere len vtedy, ak by išlo o zmluvu o úvere uzavretú na dobu neurčitú, resp. v prípade ak sa aj po nadobudnutí účinnosti uvedeného ustanovenia má alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver. Ak sa na vec aplikovalo ust. § 17 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

7. Okrem toho, žalobca si v konaní uplatnil výlučne splatné splátky, nakoľko žalovaný celkovo z úveru zaplatil 4.619,70 eur, t.j. 18 splátok a nezaplatené splátky tak predstavujú splátky splatné od 10.10.2016, pričom uplatnená suma pozostáva zo splatných splátok od 10.05.2018 do 10.12.2019. V dôsledku uplatnenia len časti splatnej pohľadávky nebol žiadny dôvod na zamietnutie žaloby.

8. Žalovaný navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

9. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

10. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

11. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia je potrebné poukázať na skutočnosť, podľa ktorej právny predchodca žalobcu dňa 18.02.2015 uzatvoril so žalovaným zmluvu o splátkovom úvere.

Išlo o úver spotrebiteľský, ktorého úprava v čase uzatvorenia zmluvy bola obsiahnutá v zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov.

12. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý právnym predchodcom žalobcu túto charakteristiku spĺňa. Súčasťou zmluvy boli bez akýchkoľvek pochybností Všeobecné obchodné podmienky, ktoré žalovaný ovplyvniť nemohol, nakoľko boli už vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov.

13. Pre posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku bolo potrebné zaoberať sa otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní. Vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, podľa ktorého strana je subjektom práva (povinnosti), ktoré je predmetom konania.

14. V danom prípade zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 22.03.2019 právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s., postúpila na žalobcu pohľadávku uplatňovanú v tomto konaní. Postúpenie pohľadávky vo všeobecnosti upravuje Občiansky zákonník v ust. § 524 a nasl. V prejednávanej veci postupcom bola banka, a preto pri rozhodovaní sa musela zohľadniť i špeciálna úprava postúpenia pohľadávky obsiahnutá v zákone č. 483/2001 Z.z. o bankách.

15. Podľa ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu, ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu, vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

16. V tomto ustanovení zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávok zdôraznil, že týmto ustanovením nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu. V poznámke 87ac v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávok je priamo uvedený odkaz na ust. § 17 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení neskorších predpisov.

17. Vo veci nie je možné stotožniť sa ani s tvrdením žalobcu o nesprávnej aplikácii ust. § 17 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch na prejednanú vec. Pre platnosť zmluvy ako právneho úkonu je právne významný moment, kedy tento právny úkon bol urobený. V prípade postúpenia pohľadávky zo spotrebiteľského úveru nie je právne významné, kedy bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, ale to, kedy došlo k postúpeniu pohľadávky. Sporná pohľadávka bola postúpená na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 22.03.2019 medzi právnym predchodcom žalobcu a žalobcom. V tom čase už bolo účinné ustanovenie § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. neumožňujúce veriteľovi previesť práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere na tretiu osobu s výnimkou prípadu postúpenia pohľadávky po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávky, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Konečná splatnosť úveru ešte nenastala, nakoľko v zmysle zmluvy o splátkovom úvere k tomu malo dôjsť dňa 10.03.2025. K postúpeniu pohľadávky na žalobcu tak bez akýchkoľvek pochybností došlo pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

18. Pohľadávka sa nestala splatnou ani pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Za platný právny úkon totiž nemožno považovať vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, ku ktorému

právny predchodca žalobcu pristúpil v oznámení zo dňa 01.03.2018 (č.l. 19 spisu). Právny predchodca žalobcu pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere hrubo porušil svoje povinnosti skúmať s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného ako spotrebiteľa splácať úver. Okrem sankcie v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, veriteľ v prípade porušenia ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere nebol oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru (§ 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere). Právny predchodca žalobcu napriek tomu, že na to nebol oprávnený, v rozpore so zákonom úver predčasne zosplatnil a následne takto zosplatnenú pohľadávku v celosti postúpil žalobcovi.

19. Ak zmluva o postúpení pohľadávok v čase jej uzatvárania bola v rozpore s ust. § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky, išlo o absolútne neplatný právny úkon podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka, čo znamená, že právny úkon takouto absolútnou neplatnosťou postihnutý nemá za následok vznik, zmenu alebo zánik práv a povinností. Absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva priamo zo zákona a pôsobí od začiatku voči každému.

20. Keďže na žalobcu nebola platne postúpená pohľadávka uplatňovaná v konaní, súd prvej inštancie správne postupoval ak žalobu z dôvodu nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobcu zamietol.

21. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 C.s.p. rozsudok ako vecne správny potvrdil.

22. Zároveň v odvolacom konaní úspešnému žalovanému bola v súlade s ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. priznaná i náhrada trov tohto štádia konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie.

23. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).